

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2025/170

Karar Sayısı : 2025/160

Karar Tarihi : 22/7/2025

R.G. Tarih - Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara Bölge İdare Mahkemesi 13. İdari Dava Dairesi

İTİRAZIN KONUSU: 18/10/2016 tarihli ve 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 2. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "...her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak..." ibaresinin Anayasa'nın 2., 13. ve 35. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Her türlü mal varlığı, alacak ve hakların Hazineye devri ile taşınmazların Hazine adına tescil edilmesine yönelik ilave tedbir uygulamalarının kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un 2. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"(2) Kapatılan vakıfların her türlü taşınır ve taşınmazları ile her türlü mal varlığı, alacak ve hakları, belge ve evrakı Vakıflar Genel Müdürlüğüne bedelsiz olarak devredilmiş sayılır. Kapatılan vakıf yükseköğretim kurumlarının sağlık uygulama ve araştırma merkezleri ve kapatılan diğer kurum ve kuruluşlara ait olan taşınır ile her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrak Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş sayılır, bunlara ait taşınmazlar tapuda resen Hazine adına, her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak tescil edilir. Birinci fıkrafta sayılanların her türlü borçlarından dolayı hiçbir şekilde Hazineden veya Vakıflar Genel Müdürlüğünden bir hak ve talepte bulunulamaz. Devire ilişkin işlemler ilgili tüm kurumlardan gerekli yardımı almak suretiyle ilgisine göre Maliye Bakanlığı veya Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir."

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Burcu TAŞYAPAN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikteki kurallardır.

3. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme, 6749 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "...her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak..." ibaresinin iptalini talep etmiştir.

4. Anılan Kanun'un 2. maddesinin (1) numaralı fıkrası ile Kanun'a ekli listelerde yer alan kurum ve kuruluşların kapatılması öngörülmüş, (2) numaralı fıkrasında ise kapatılan kurum ve kuruluşlara ait olan taşınır ve taşınmaz mallar ile her türlü mal varlığı, alacak ve hakların Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş sayılacağı, bunlara ait taşınmazların tapuda resen Hazine adına, her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak tescil edileceği hükme bağlanmıştır. İtiraz konusu kurala göre kapatılan kurumlara ait taşınmazlar Hazine adına her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak tescil edilecektir.

5. Bakılmakta olan davanın konusu davacı şirket tarafından, bünyesinde yer almakta iken kapatılan eğitim kurumlarına ait taşınır ve taşınmaz mallar ile hak ve alacaklara uygulanan ilave tedbirlerin kaldırılması istemiyle 7075 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesi kapsamında Olağanüstü Hal İnceleme Komisyonuna yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali talebidir. Bu itibarla davacıya ait taşınmazların Hazine adına tescil edilmiş olması dava konusu olmakla beraber bu devrin her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak yapılması hususunda bir uyumsuzluğun bulunmadığı gözetildiğinde kuralın bakılmakta olan davada uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

6. Açıklanan nedenle kuralın itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

18/10/2016 tarihli ve 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 2. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "...her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak..." ibaresinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 22/7/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA	Hasan Tahsin GÖKCAN	Basri BAĞCI
Üye	Üye	Üye
Engin YILDIRIM	Rıdvan GÜLEÇ	Recai AKYEL
Üye	Üye	Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ	Yıldız SEFERİNOĞLU	Selahaddin MENTEŞ
Üye	Üye	Üye
İrfan FİDAN	Kenan YAŞAR	Muhterem İNCE
Üye	Üye	Üye
Yılmaz AKÇİL	Ömer ÇINAR	Metin KIRATLI